

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN — REDIGERET AF G. HONNENS DE LICHTENBERG

32 AARGANG
1945

Postkonto 1608 BLADETS OG HOVEDFORENINGENS KONTOR Postkonto 1608
HAVNEGADE 55 KØBENHAVN K. TELEFON PALÆ 2886 KONTORTID 1-4
BLADETS KONTOR FOR ANNONCER: STUDIESTRÆDE 49. CENTRAL 12827.

HÆFTE V-VI
MAJ-JUNI

Hans Excellence Viceadmiral A. H. Vedel sender Marineforeningen følgende Hilsen:

Danmarks Befrielse føltes af alle Danske som en Opvaagnen fra en frygtelig Drøm. Naar vi nu i den lyse Sommertid tænker tilbage paa Besættelsens Aar, forstaar vi knapt, hvorledes vi kom igennem dette Mørke.

For hele vort Folk blev det en Prøve, og vi har vel i Dag Lov til at sige, at Prøven blev bestaaet. Ogsaa Søværnet maatte igennem svære Tider, men det er mit bestemte Indtryk, at mange af de bedste Egenskaber hos Personellet derved kom til Udfoldelse, og at der i de svære Aar genskabtes den Følelse af Samhørighed mellem de forskellige Personelgrupper, som i Aarene mellem de to Verdenskrige i nogen Grad var gaaet tabt.

Nu er det aldrig standsede Arbejde paa at hele og videreføre det, som blev ødelagt under Besættelsen, atter ført frem i Dagslyset, og det er vort Haab, at Søværnet inden længe atter kan indtage sin rette Plads i vort Folks Tilværelse.

Der er Grund til at tro, at den af fælles Oplevelser styrkede Tillid til Værnene, som i de sidste Uger saa stærkt er kommet til Orde, er mere end en forbigaaende Følelse. Derved paalægges der alle, hvem Søværnets Vel ligger paa Sinde, og herved tænker jeg ikke mindst paa Marineforeningens Medlemmer, en forøget Pligt til at yde sit bedste for Genskabelsen af vor gamle Marine og for Bevarelsen af dens bedste Traditioner og af den Aand, som det fremmede Tryk ikke kunde ødelægge.

Jeg ønsker Marineforeningen Held til at løse sin Del af den store Opgave, og jeg føler mig overbevist om, at Foreningen i den kommende Tid vil kunne yde en værdifuld Indsats til Gavn for den fælles Stræben.

Kammerater!

Vel mødt i et frit Danmark!

Til min Hilsen til Eder alle paa Frihedsdagen vil jeg føje Ønsket om, at alt snart maa forme sig saaledes, at vi igen kan knytte Baandene fastere imellem os over hele Landet.

Vi er nu passeret de 12.000 Medlemmer, men vi skal være mange flere, der samles om vort Søværns og om vor Søfarts Genopbygning og om vore Minder. Derfor maa vi nu tage fat.

Vi bør hver efter Evne bidrage til at hjælpe krigsramte Søfolks Efterladte og vore skadelidte Kammerater paa Bornholm.

Men mange andre Opgaver venter os, alt med Henblik paa at styrke Fædrelandskærlighed og Værnevilje i vort Folk, hædre og minde Sømandsdaad og Søkrigsbedrifter.

Paul Ipsen.

FRA HOVEDBESTYRELSEN

Den 9. Maj — Aarsdagen for Kampen ved Helgoland — nedlagde Marineforeningens Formand sammen med Næstformanden og Sekretæren som sædvanlig en Krans ved Admiral *Suensons Monument* i Nyboder.

Marineforeningen har sendt en Lykønskningsskrivelse til Foreningen „Flottans Män“ i Stockholm i Anledning af 10 Aars Stiftelsesdagen.

Nye Afdelinger

Den 22. April stiftedes i Marstal Marineforeningens Lokalafdeling (Nr. 83) for *Marstal og Omegn*. Kommandør *Ipsen* havde lovet at deltage i Stiftelsen, men Trafikrestriktionerne forhindrede Formandens Rejse. Medlemstallet naaede straks op mod 100, og til Formand valgtes *Skibsreder, Kaptajn H. L. Hansen*. Formanden for Svendborg Afdelingen, *Kaptajn Schov*, har ydet et virksomt Arbejde for Oprettelsen af en Marineforening i Sømandsbyen Marstal sammen med *Kaptajn Godtfredsen* og Formanden for Svendborg Fiskeriforening.

Den paafølgende Dag, den 23. April, stiftedes Afdeling Nr. 84 i Ærøskøbing med Driftsleder *Fischer Nielsen* som Formand. Ogsaa denne Afdeling startede straks med en god Tilgang af Medlemmer.

Ved et Møde i Hellerup Klub den 12/5 stiftedes Afdeling Nr. 85 — Afdelingen for *Gentofte og Omegn*. Da Marineforeningens Formand, Kommandør *Paul Ipsen*, beordrede Flaget hejst for første Gang i den nye Afdeling, udførtes dette af Medlemmer, der bar Frihedskæmperarmbindet.

Til Formand valgtes Salgsinspektør *V. E. Holst*, endvidere er i Bestyrelsen bl. a. ogsaa indtraadt Underdirektør, Orlogskaptajn *Rostock-Jensen*, hans Fader var i sin Tid en af Marineforeningens Veteraner, hvis friske Sange vi ofte glæder os over.

Paa Hovedbestyrelsesmødet den 11/3 refererede Formanden om de mange indløbne Klager over den mangelfulde Levering og Indbinding af Værket „Danmarks Flaade i Fortid og Nutid“.

Efter særlig Henstilling fra 2 af Hovedbestyrelsens Medlemmer blev der tilsendt Forlaget en Klage over disse Forhold, idet Marineforeningen som saadan ingen Forbindelse har haft med Forlaget og Udgivelsen af det nævnte Værk.

Fra Forlaget er under 6/3 modtaget en Skrivelse, hvori det meddeles, at det er de ekstraordinære Forhold, spec. Elektricitetsrestriktionerne, der har medført de store Forsinkelser m. H. t. Bøgernes Indbinding, men at Forlaget vil gøre sit yderste for, at de kontraktlige Forpligtelser snarest muligt opfyldes.

Jubilæumsstævnet

Forholdene medførte, at det aarlige Jubilæumsstævne i Aar har maattet udskydes til Efteraaret, og det er nu fastlagt til Søndag den 26de August. Det nøjagtige Program kan paa nærværende Tidspunkt endnu ikke meddeles, men fra Jubilæumsudvalgets Side forberedes et Besøg paa *Holmens historiske Grund*, og man haaber at kunne arrangere den traditionelle Frokost i Marketenderiet.

Om Eftermiddagen agtes i Odd-Fellow Palæet afholdt en storstilet „Flaadens Mindefest“ med et smukt og festligt Program, og den sædvanlige Jubilæumsmiddag vil ligeledes blive afholdt i Odd-Fellow Palæet.

Da næste Nummer af UNDER DANNEBROG formentlig

først udkommer medio August, vil der snarest muligt blive tilsendt Afdelingerne et udførligt Program, ligesom nærmere Meddelelse ogsaa vil fremkomme i Dagspressen — men Jubilarene (10—15—20—25 og saaledes videre hver 5te Aar-gang) bedes i Tide bemærke sig Dagen og gennem Afdelingen eller Hovedkontoret søge nærmere Oplysninger om Arrangementet — husk, at ogsaa Ikke-Medlemmer, som er Jubilarer, kan deltage.

Kirkeskibssagen

Efter de mange Forespørgsler og allerede indkomne Spørgeskemaer m. m. at dømme synes Tanken om en Indsamling af Oplysninger om de danske Kirkeskibsmodeller gennem Marineforeningens Afdelinger Landet over at være blevet særdeles vel modtaget.

Fra Komitéens Side er man, selv om der allerede er indkommet mange fyldige og interessante Besvarelser, fuldtud klar over, at det er et Arbejde, som, naar det skal gøres grundigt, ikke overalt kan klares i en Haandevending, men netop nu i Sommertiden er der jo god Lejlighed til at gennemgaa Omegnens Kirker. Maalet er at faa alle danske Kirker undersøgt, idet det ogsaa maa indberettes, naar der i en Kirke ikke findes noget Kirkeskib.

Fra Hovedkontoret vil der stadig kunne rekvireres det fornødne Antal Spørgeskemaer, ligesom et mindre Antal af det illustrerede Katalog over Holmens historiske Modelsamling staar til Raadighed som Vejledning med Hensyn til Skibenes Type og Tidsalder for særlig interesserede „Forskere“.

Marineforeningens Medlemstal er nu oppe paa 12.000

Medlemstilgangen i April Maaned var paa 98 Mand, nemlig: Aalborg 2, Aarhus 5, Birkerød 3, Brande 1, Dragør 3, Ebeltøft 3, Esbjerg 7, Fanø 6, Frederiksberg 4, Frederiksværk 2, Helsingør 5, Herning 1, Holbæk 1, Kerteminde 1, København 18, Maribo 1, Middelfart 2, Nakskov 1, Nordre Birk 6, Nykøbing Falster 2, Odense 1, Præstø 1, Randers 9, Roskilde 2, Rudkøbing 3, Silkeborg 1, Struer 4, Svendborg 1, Vejle 1, Viborg 1.

Maj Maaned gav en Medlemstilgang paa 291, som fordelte sig saaledes: Aalborg 9, Dragør 1, Fredericia 12, Frederiksberg 7, Frederikshavn 3, Frederikssund 1, Gentofte 24, Haderslev 1, Hillerød 5, Holbæk 1, Holstebro 4, Horsens 1, Hørsholm-Rungsted 12, Kolding 5, København 21 Lemvig 3, Maribo 1, Marstal 107, Nordre Birk 7, Nyborg 1, Nykøbing Falster 2, Næstved 3, Præstø 3, Ringe 1, Rudkøbing 2, Saks-købing 8, Slagelse 1, Struer 1, Svendborg 3, Sønderborg 6, Varde 5, Vejle 2, Vordingborg 1, Ærøskøbing 27.

Medio Maj naaede Medlemstallet op paa 12.000, og den af Marineforeningens Formand, Kommandør *Paul Ipsen*, udsatte Præmie til den Afdeling, som indmeldte Medlem Nr. 12.000, tilfaldt den nystiftede Afdeling i *Marstal*. Præmien, en smuk gammel Søofficerssabel, som har tilhørt Søofficersslægten *Bjælke*, skal ophænges i Afdelingens Marinestue med et Dannebrogssflag som Baggrund.

I Marineforeningens Musikkorps (Københavns Afdelingens) kan optages Drengene i Alderen fra 12—18 Aar, fortrinsvis Sønner af Medlemmer. Drengene med Kendskab til Musik fortrækkes.

Henvendelse paa Afdelingens Kontor.

Københavns Afdelingens Kontor er lukket paa Grund af Ferie fra 15de til 31te Juli.

Fra Søværnet

Altfor længe har vi i UNDER DANNEBROG desværre maattet savne denne Rubrik, hvorigenem Medlemmerne fik Føling med den danske Orlogsflaade. Vi glæder os over at begynde igen og indleder med Meddelelsen om, at Kommandør *B. H. Andersen* er udnævnt til Kontreadmiral, Kommandørkaptajn *K. Lundsteen* er udnævnt til Kommandør og Orlogskaptajn *H. A. Nyholm* til Kommandørkaptajn fra 5/5 1945.

Ministrygerne *Sgløven*, *Spridderen* og *Sphunden* er atter overtaget af Søværnet, og fra Sverige er *Den danske Brigades* Flotille, bestaaende af Torpedobaaden *Havkatten*, Ministrygerne M. S. 1, M. S. 7 og M. S. 9 samt 9 Kystbevogningsfartøjer, hjemkommet og underlagt Søværnets forskellige Myndigheder.

Opmaalingsskibet *Hejmdal* er ligeledes igen overtaget af Søværnet og vil i Sommer med Orlogskaptajn *Tegner* som Chef foretage Opmaalingsarbejder m. m. paa Grønland.

Minefortøjerne *Lougen* og *Laaland* er gaaet til Eftersyn ved Orlogsværftet, som samtidig har genoptaget Arbejdet paa de to store Torpedobaade *Najaden* og *Nymfen*.

Endelig ventes de „illegalt“ bestilte Ministrygerkuttere M. S. K. 1—6 snart færdige, Nr. 1 er allerede afleveret til Søværnet.

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Brønderslev Afdelingen har afholdt Generalforsamling den 4/2 i Forbindelse med en „Ulkeaften“, hvorunder der afsløredes en Tavle over alle Afdelingens Medlemmer; denne vil være ophængt ved Afdelingens Møder. Under stor Begejstring overrakte et Medlem en Gave paa 100 Kr. til Afdelingen.

Aarhus afholdt Generalforsamling den 11/3 og sendte et Lykønskningstelegram til Marineforeningens Æresformand, *Kronprinsen*, i Anledning af dennes Fødselsdag samt til Afdelingens Æresformand, *Prins Knud*. Et af Afdelingens trofaste og veltjente Medlemmer, *Maskinmester Mich. Sørensen*, valgtes med Akklamation til Æresmedlem.

Helsingør holdt den 25/3 en særdeles velbesøgt Generalforsamling, hvorunder der Traditionen tro herskede en fornøjelig og gemytlig Stemning.

Næstved Afdelingens Formand omtalte ved Generalforsamlingen den i Præstø oprettede Bakke, der dog kun havde en meget kort Levetid som saadan, idet man her hurtigt blev saa mange Medlemmer, at Bakken blev til en selvstændig Afdeling.

Frederikssund vedtog en Kontingentforhøjelse paa 25 Øre pr. Halvaar ved sin Generalforsamling 6/5. Til Afdelingens Marinestue er skænket en Skibskiste fra Panserbatteriet „Skjold“ og et Billede af Krydseren „Hejmdal“. Begravelseskassen udviste en Beholdning paa 1395 Kr.

Aabenraa afholdt ekstraordinær Generalforsamling, hvor Arrestforvarer *A. Jørgensen* nyvalgtes til Formand. Til Fanefondet indkom 35 Kr. i frivillige Bidrag, og det oplystes, at *Cyklehandler Dall* havde skænket Afdelingen et Flag.

Sønderborg Afdelingen holdt Generalforsamling den 4/4, hvor Formanden kunde oplyse, at der i det forløbne Aar havde været en god Tilgang af nye Medlemmer.

Hillerød holdt Generalforsamling den 28/5, hvor Automobilforhandler *Henning Nielsen* blev nyvalgt til Bestyrelsen. I sin Beretning mindedes Formanden Afdelingens mangeaarige Formand, Overinspektør *C. H. N. Nissen*, som afgik ved Døden den 17/3. En Indsamling til Kammeraterne paa Bornholm gav 65.10 Kr., som sendtes til Bornholms Marineforening.

Marineforeningens *Maribo* Afdeling afholdt den 14/5 med meget stor Tilslutning en storstilet og festlig Sammenkomst for at fejre Danmarks Befrielse. Formanden bød Velkommen og oplæste Kommandør *Ipsens* Hilsen til Marineforeningens Afdelinger Landet over. Iøvrigt holdtes flere udmærkede Taler for Kongen, Fædrelandet, Flaget og Frihedskæmperne m. m., ligesom der afsendtes telegrafiske Hilsener til Kongen, Kronprinsen og Marineforeningens Formand. Fremtidens Ønske: en ny og stærk Orlogsflaade til at vogte Danmarks Kyster gik som en rød Traad gennem de mange Taler ved denne første nationale Fest i Maribo efter Befrielsen.

Ved en straalende Fest har *Sønderborg* Afdelingen indviet sin Marinestue, som har faaet en udmærket Beliggenhed i Dampskibspavillonen, hvorfra der er en pragtfuld Udsigt over Havnen, Allsund, *Sønderborg Slot* og op til den historiske *Dybbøl Mølle*.

I Marinestuen mangler endnu mangt og meget, men det energiske Udvalg raader allerede over en Del Midler, der ved en enstemmig Offervilje blandt Medlemmerne er skaffet til Veje, saaledes at de forskellige Sager, naar Forholdene tillader det, og Effekterne kan fremskaffes, vil blive indkøbt.

Den 3/6 afholdt *Frederiksberg* Afdelingen en storstilet Fødselsdagsparade for Marineforeningens Formand, Kommandør *Paul Ipsen*, hvori ogsaa Afdelingerne fra *København*, *Gentofte*, *Nordre Birk* og *Birkerød* deltog med deres Flag.

Københavns Afdelingens Drengemusikkorps musicerede paa Pladsen foran *Frederiksberg Slot*, og til Trods for Vanskeligheder med Placering af alle de ca. 800 Deltagere i „Slotsgaarden“ — idet altfor mange ikke forud havde anmeldt Deltagelse — blev Festen en Manifestation af Marineforeningens store Vækst og dens udmærkede Kammeratskab. Hovedbestyrelsens Forretningsudvalg hilser med megen Glæde det Arbejde, der af den unge og initiativrige *Frederiksberg Afdeling* her er udført for at samle Kammeraterne fra de omkringliggende Afdelinger til fælles Møde.

Hørsholm-Rungsted Afdelingen indvier sin Marinestue den 8. Juli ved en stor Fest, hvortil Marineforeningens Formand har lovet at komme til Stede — ligesom *Københavns Afdelingens Musikkorps* vil medvirke.

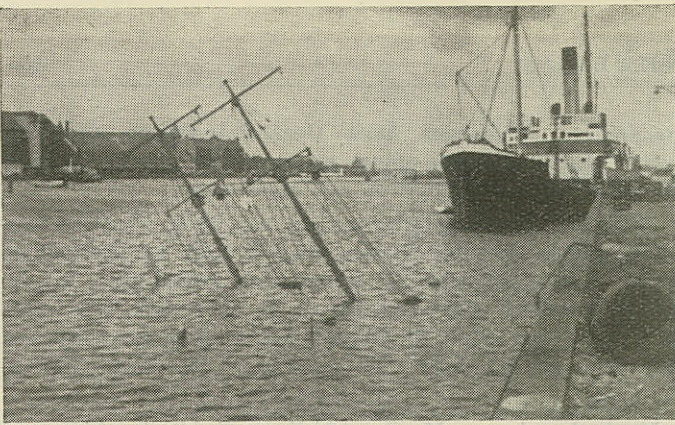

Paa en afskyelig og meningsløs Maade blev *Københavns Havnedirektør*, Kommandørkaptajn i Reserven *F. V. H. Laub*, myrdet i sit Hjem den 16/2 1945.

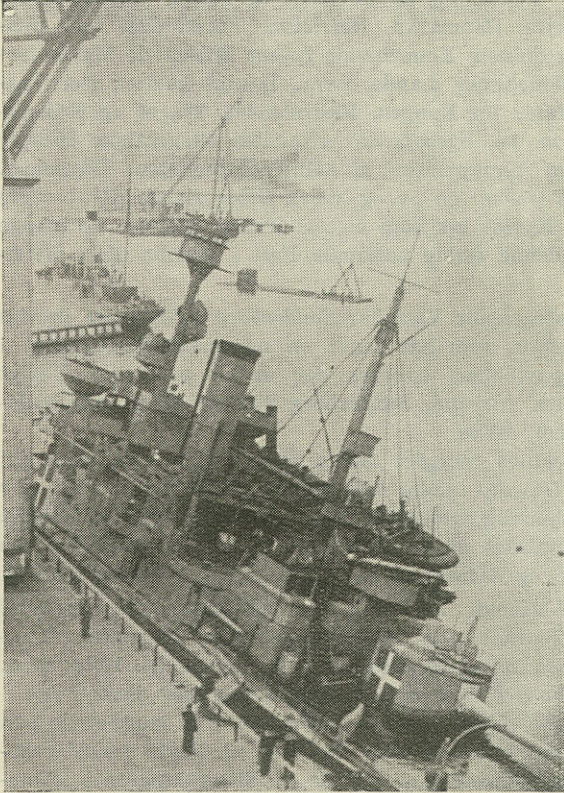
Havnedirektøren, der ved Afgangen fra Kadetskolen i 1907 modtog Kongens Æressabel, har gennem Aarene haft en meget alsidig Tjeneste. I 1909—10 deltog han i ALABAMA-Ekspeditionen til Grønlands Østkyst, fra 1915—17 var han Leder af Marinens Flyvevæsen. I 1919 førte han Skib for Ø. K. og ansattes samme Aar som Direktør for Vestindisk Kompagni paa *Sct. Thomas* og udnævntes samtidig til dansk Generalkonsul paa *Virgins Islands*. Fra 1932 vir-

DEN SÆNKEDE FLAADE

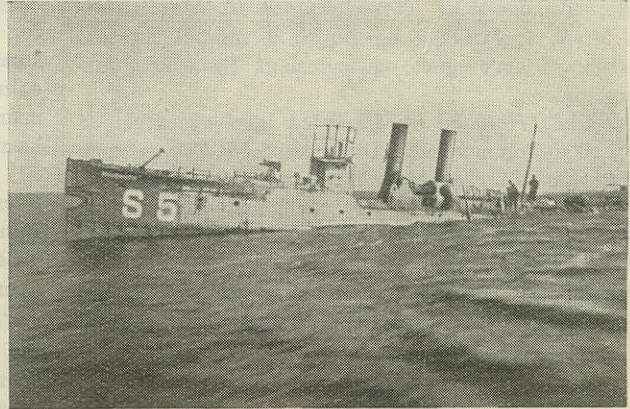
29. AUGUST 1943

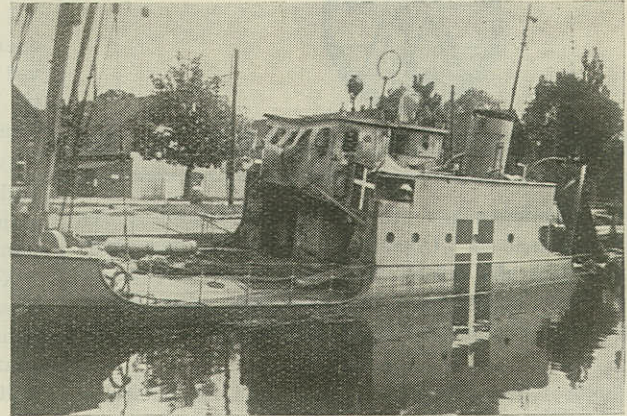
Mastetoppene af Torpedobaadene *Sølen* og *Nordkaperen* ved Dokøens Vestside.

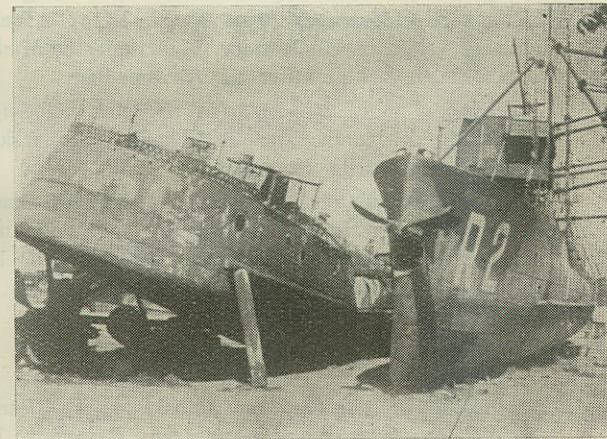
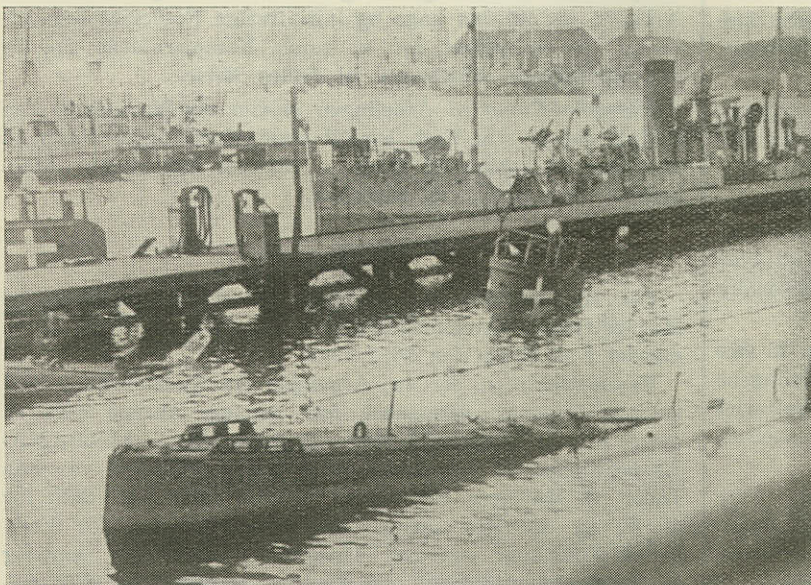
Artilleriskibet *Peder Skram* under Nyholms Mastekran.

Torpedobaaderen *Havørnen* sprængt og sat paa Land ved Stammen Øst for Storstrømen.

Minerfartøjet *Lougen* brændt og sænket i Søen.

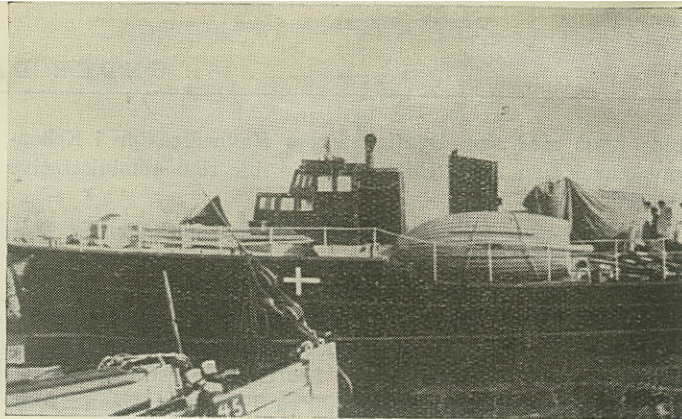
Torpedobaadene *Hvalrossen* og *Makrelen* sænktes udfor *Peder Skram*, men blev senere hævet og sat paa Land Syd for Nyholms Kran.

Sænkede Ubaade ved Ubaadsbroerne. — I Baggrunden Værkstedsskibet *Henrik Gerner* brændt og staaende paa Bunden.

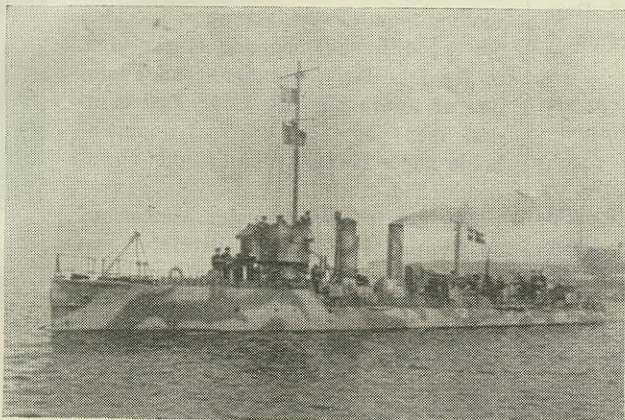
— og nogle af de Skibe, vi har tilbage

MAJ 1945

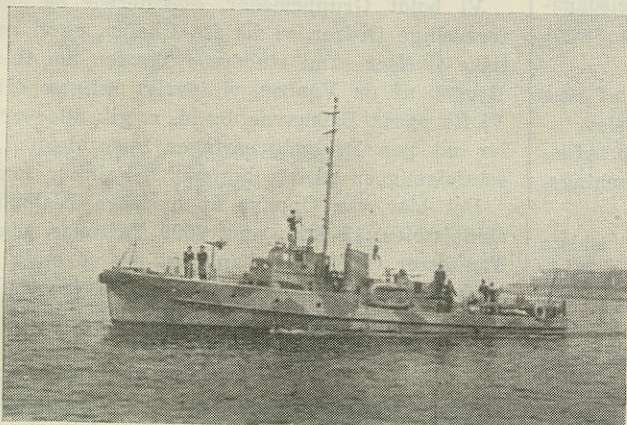
Ministrygeren *MS 1* („Sorte Sara“) i Agersø Havn ^{30/8} 1943, sorttjæret og med kappet Mast inden den heldige Færd til Sverige Sønden om Lolland.

Torpedobaaden *Havtallen* som Kommandoskib for den danske Flotille der ^{11/5} 1945 løb ind paa Holmen efter Opholdet i Sverige.

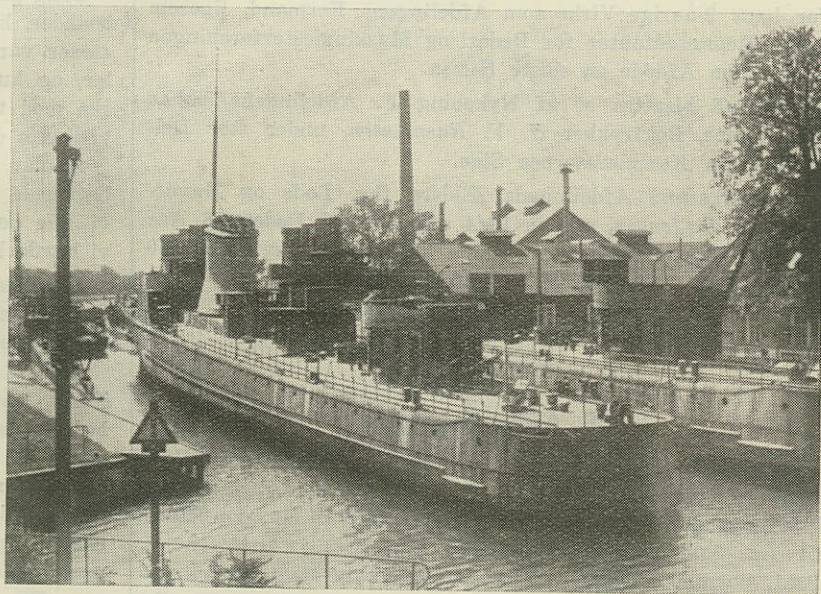
Ministrygeren *MS 9* ^{1/5} 1945. Flotillen bestod yderligere af *MS 1* og *MS 7* samt en Del bevogtningskuttere.

Kongeskibet *Dannebrog* var fra Efteraaret 1943 oplagt i Sydhavnen.

Ministrygeren *Sølvæn* der ^{19/5} 1945 atter indgik i Flaaden sammen med Søsterskibene *Søridderen* og *Søhunden*.

I Søminegraven laa ved Holmens endelige Overtagelse ^{22/5} 1945 de halv-færdige Torpedobaade *Najaden* og *Nymfen*. Deres Færdigbygning bliver en af Orlogsværftets første Opgaver.

kede *Laub* med stor Dygtighed som Havnedirektør i København, hvor han fandt Udløsning for sine rige administrative Evner.

Den 27/2 døde Løjtnant, Oversøminemester *C. Bendix Thostrup* — kendt i Marineforeningskredse fra sine mange Bidrag til Medlemsbladet UNDER DANNEBROG.

Løjtnant *Thostrup* havde tjent Søværnet i over et halvt Aarhundrede, først i mange Aar som Underofficer i Matroskorpset, senere som Løjtnant i Søofficerskorpset og mangeaarig Havnemester paa Holmen. Fra *Thostrups* Haand foreligger et Utal af personalhistoriske og andre Studier vedrørende Søværnet, ligesom han siden sin Deltagelse i Danmarksekspeditionen til Østgrønland omfattede alle grønlandske Spørgsmaal med levende Interesse.

Ved Luftangrebet paa Shell Huset den 21/3 omkom een af Flaadens højeste Officerer, Kontreadmiral *Carl Hammerich*.

Admiralen blev Officer i 1908 med Gerners Medalje, og gennem Aarene forrettede han forskelligartet Tjeneste i Søværnet, bl. a. i en Aarrække ved U-Baadene og som Næstkommanderende ved Kadetskolen samt senest som Chef for Marinestaben og Afdelingschef i Marineministeriet.

Efter Løsladelsen fra Interneringen i Oktober 1943 gjorde Admiral *Hammerich* et stortilet Arbejde til Gavn for det nødlidende norske Folk, indtil han i December 1944 anholdtes af Tyskerne for patriotisk Virke.

Admiralen saas sidst i Marineforeningen ved Fødselsdagsfesten for Kommandør *Ipsen*, hvem han hyldede i en meget smuk Tale.

Palmesøndag begravede Nykøbing F. Afdelingen et af sine yngre Medlemmer, Mejerist *Albert Nielsen*, i Nr. Alslev.

6 Kammerater stod Æresvagt ved Kisten, ligesom Afdelingens Flag og et stort Følge ledsagede Marineforeningskammeraten til det sidste Hvilested.

2den Paaskedag døde Nykøbing F. Afdelingens ældste Medlem og første Formand samt senere Æresmedlem, Sagfører, cand. jur. *C. B. Olivarius*. Afdelingen mistede ved dette Dødsfald et af sine mest interesserede Medlemmer, hvis Bisættelse efter Afdødes Ønske skete i dybeste Stilhed.

Den 27/4 begravedes Esbjerg Afdelingens tidligere Formand, Maskinmester *S. A. Secher*, under stor Deltagelse. Esbjerg Afdelingens Formand, *Sonnichsen*, takkede Secher for hans 9-aarige Virke som Afdelingens Formand, ligesom ogsaa Repræsentanter for Rederi og Maskinmesterforeningen bragte den Afdøde en sidste Hilsen.

Den 8/5 bisattes et af Nykøbing F. Afdelingens ældste Medlemmer, Bogtrykker *H. V. Rasmussen*, under stor Deltagelse fra Kammeraternes Side.

Frederikssund Afdelingens Ældste, fhv. Lods og Havnefoged *C. O. Jensen*, er den 13/4 afgaaet ved Døden 88 Aar gammel. Hans Slægt har gennem 3 Generationer i over 150 Aar udøvet Lodsgering i Frederikssund.

Ære være deres Minde.

25 Aars Jubilæet

„Skriveren paa Kasernen“ — Hv. Nr. 6967, Sv. *Ulrik Madsen*, Ryparken 70, Kbhvn. Ø., Telf. Ry. 1267 y, opfordrer indtrængende alle Kammeraterne fra 1920 til at give Møde til det planlagte Jubilæumsstævne den 26/8 i Aar. Giv et Praj, dersom I kender Adresser paa Ikke-Medlemmer, saa vi kan sende dem et Program, for vi skal helst have alle Kammeraterne med den Dag.

Danmarks Frihedskamp

Efter 5. Maj har man rigtig faaet Øjnene op for det store Arbejde, der i alle Befolkningslag herhjemme, baade unge og gamle, i det skjulte er udført som Forberedelse til en mulig Kamp for Danmarks Frihed.

Nedenfor bringes et Par Udtalelser, der viser, at ogsaa indenfor Marineforeningens Rækker har der været arbejdet.

Depotbestyrer *Arne Holst*, Birkerød, tidligere Bestyrelsesmedlem i Københavns Afdelingen, fortæller:

Naar UNDER DANNEBROG har bedt mig fortælle lidt om min Virksomhed som Frihedskæmper i Tiden før 5. Maj, saa maa jeg straks sige, at jeg ikke har gjort mere, end Tusinder af andre har gjort for Fædrelandet, men jeg skal søge at sammenholde nogle Enkeltheder fra den spændende Tid.

Jeg startede som menigt Medlem af en Gruppe i Hellerup Distriktet, hvor jeg kort efter blev Gruffefører, og der fulgte herefter nogle svære Maaneder med at finde de rette Folk blandt Venner og Bekendte — een Ting havde jeg foresat mig: min Gruppe skulde kun omfatte tidligere Soldater, idet jeg gik ud fra, at dette var det mest forsvarlige — saa maatte de dog have nogen Forstand paa Vaaben.

Vi holdt Gruppemøder, diskuterede og instrueredes i de forskellige Ordre, vi fik fra Chefen, og vi holdt nogle praktiske Øvelser samt studerede Teorien om Gadekampe og om Brugen af de Vaaben, vi iøvrigt længtes efter at modtage. Vi fik ogsaa Dæknavne, og bl. a. gik alle vore Telefonsamtaler ud paa Bridgeturneringer, men denne „Bridge“ havde selvfølgelig en ganske bestemt Betydning, som var vor Kode.

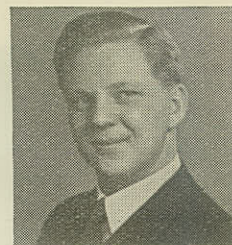
Det blev vor Opgave at modtage Distriktets første Maskinpistoler, 12 Stk., samt 6000 Patroner, som ankom i store Trækasser. Vi fik dem anbragt hos en enlig Dame, begravet i Kælderen under en stor Dynge Støbrænde sammen med vore Armbind. Efterhaanden blev Maskinpistolerne saa samlet, og Magasinerne blev fyldt op, det var ingenlunde let, for vi havde intet Ladeapparat, og Folk, som kender lidt til at fylde Magasiner, ved, hvad det vil sige at gøre dette Arbejde med Fingrene — dog ogsaa dette kom vi igennem.

Gang paa Gang maatte vi flytte vore Vaaben til nye Skjulesteder, konstant var vi paa Farten med dem. Vore Skjulesteder var lige fra Villaer, Iskagelagre, Gartnerier til Skoler, og kunde vi ikke faa Biler til Transport, maatte disse ske med trehjulede Cykler; det var forbavsende, at vi slap godt fra disse Flytteture.

Saadan kunde man jo skildre mange Smaating fra den bevægede Tid — da den store Dag endelig oprandt, glemte vi alle de mange Timer, hvor vi maatte flytte hjemmefra, vi havde kun eet for Øje og i Tankerne: Udrensningen.

Den maritime Skribent, Artillerimath *Otto Ludwig*, der er Medlem af Marineforeningens Københavns Afdeling, skriver følgende:

Den 4. Maj var Kronen paa det Værk, paa hvilket der er blevet arbejdet under hele Besættelsen. For de fleste af Modstandsbevægelsens Folk var Tiden før Kapitulationen den farligste. Lige til det sidste arbejdede Gestapo og dets danske Sjakaler desperat paa at knuse Frihedsbevægelsen. Til sidste Minut kunde et lille Uheld betyde Livsfare.

Jeg skal her fortælle om en lille Oplevelse, som min Gruppe, der udelukkende bestod af Orlogsgaster, havde ganske faa Minutter før Kapitulationen.

Vi havde faaet Ordre fra Delingen om at holde os parate et nærmere angivet Sted paa Østerbro. Vi var nu ved at flytte Vaabnene for sidste Gang. Vi var omtrent naaet helt hjem og glædede os allerede over, at det vilde lykkes os at komme med i Slutkampen uden at blive taget af Tyskerne. Men pludselig lød der et Brag. Folk søgte forskrækkede ind til Husrækken, og en Mand sprang af sin Cykle og lod den falde i Rendestenen. Sveden sad i Draaber paa hans Ansigt. Oppe i Vinduerne kom Ansigter til Syn. Alles Opmærksomhed var rettet mod Manden med Cyklen. Jeg knugede om Maskinpistolen inde under min Cotton-Coat. Han løb nu et Par Skridt tilbage, standsede brat op og satte sig paa Hug ved Siden af en stor gul Trækasse. Han arbejdede febrilsk med et eller andet. Først stod jeg lidt stille, men skyndte mig derpaa henimod den ulykkelige. For ulykkelig var han.

Jeg kunde ikke lade være med at le. Det var underligt at se Folk strømme til fra alle Sider. Snart var tyve—tredive Mennesker beskæftiget med at samle Patroner op fra Kørebanelen. Manden med Cyklen var Ejnar, Gruppens Chauffør. Han havde drejet for skarpt om et Hjørne. Surringen paa Bagagebæreren havde ikke været tilstrækkelig, og vor dyrebare Ammunition var spredt over hele Kørebanelen. Kun en enkelt Patrontaske laa endnu i den store Trækasse.

Men Folk var hjælpsomme. Deres Hjælp var for os næsten som en Attest paa, at hele det danske Folk havde været med til at støtte Frihedskampen. Snart var alle „Bolcherne“ paa Plads igen og vi fuldt optagede af at lade Magasiner op paa vort Samlingsted.

Lige efter vi alle var samlede, kom Ordren til Samling paa Heinrich Jessens Chokoladefabrik, hvor vi traf andre Kammerater saavel fra Marinen som fra det civile Liv. Med denne Fabrik som Udgangspunkt oplevede vi i de følgende Dage adskillige interessante Episoder, som man sent vil glemme. Det, der gjorde størst Indtryk paa mig, var dog ikke Ildkamp, Stikkerafhentning eller noget af den Slags. Nej, det var Kammeratskabet. Trods det, at Organisationen selvfølgelig ikke var fuldkommen, fordi alle Forberedelser var gjort i „Mørke“, hørte jeg sjældent blot Optræk til Skænderi.

Skønt der sjældent var Tale om Søvn, og Sovestedet i bedste Tilfælde var et Bord eller et koldt og haardt Stengulv, slog Nerverne aldrig Klik. Den Kendsgerning, at det var maritimt Personel, der udgjorde Størsteparten af vor Organisation, lover godt for Fremtidens Søværn. Det har vist sig, at man udmærket kan klare sig uden strenge Straffeparagraffer hængende over Hovedet. Kammeratskabet maa ogsaa være den Faktor, der skal danne Grundpillen i Marinen. Det gjorde det i Frihedskampen.

O. Ludvig.

Lidt om de engelske Marineuniformer

Da Livet i Danmark i denne Tid er stærkt præget af de mange forskelligartede allierede Uniformer, ikke mindst af engelske Marineuniformer, kan en nærmere Betragtning af disse maaske være paa sin Plads.

De dansk og engelske Marineuniformer ligner hinanden meget, idet den danske Orlogsgasts blaa Uniform omkring 1928 blev fikset op og fik et modificeret engelsk Snit — kun bruger vi korte Stortrøjer med forgyldte Ankerknapper,

medens Englænderne gaar i sorte Frakker eller de saakaldte „Navy blues“.

Ogsaa Søofficersuniformerne er nærlig ens, kun har den engelske Admiralklasse bredere Guldsnøre om Ærmerne, ligesom Stabsofficererne har Guldegeløv paa Kasketten. Det skal her anføres, at den engelske *Captain* med 4 Snore svarer til den danske Kommandør, medens den danske Orlogskaptajn med sine 3 Snore paa engelsk hedder *Commander*. Kommandørkaptajnen er dog en speciel dansk Charge, som ikke forekommer i England.

Gammel Overlevering siger, at Søofficerernes „Øje“ paa Ærmedistinktionerne er indført af selveste *Lord Nelson*, som efter at have mistet sin højre Arm fæstnede det løse Ærme til en Knap paa Uniformskjolen med et „Øje“, som siden er bevaret. Paa tilsvarende Maade siges det, at de tre hvide Striber i Matroskraverne og det sorte Slips oprindeligt blev anlagt — de første til Minde om Nelsons tre store Slag: *Nilen — København — Trafalgar* — det sidste som Tegn paa Sorg over den berømmelige Søkrigers Død.

I England bruges det at sætte Bogstaverne *R. N.* efter Officerschargen for at markere, at det er en Søofficer. For Reserveofficererne skrives *R. N. R.* paa samme Maade, som man herhjemme betegner Reservens Personel ved: (R).

Imidlertid haves der to engelske Kategorier af Reserveofficerer: *Royal Navy Reserve* og *Royal Navy Voluntary Reserve*.

R. N. R. bestaar ligesom Reservens herhjemme af Koffardiofficerer, som har gennemgaaet en militær Uddannelse, og de bærer en Distinktion af smalle, flettede Snore, medens *R. N. V. R.* bestaar af Yachtmænd og andre frivillige, der efter fornøden Uddannelse udnævnes til Søofficerer i Reservens. Deres Distinktion er bølgeformet med et firkantet Øje — herhjemme bærer Reserveofficerer et *R* og et Anker indeni det almindelige Søofficers„Øje“.

Specialofficerer som Maskinmestre, Intendanten og Læger, der i den engelske Linie bærer henholdsvis violette, hvide og røde Farver mellem Ærmedistinktioner med Øje, findes tilsvarende i *Royal Navy Voluntary Reserve* med disse Farver mellem de bølgeformede Guldstriber — det er de samme Korpsfarver som herhjemme, kun bruger vi mørkerødt i Stedet for violet for Maskinofficerer.

Endelig ser vi ogsaa mange „Royal Marines“ — Soldater af det engelske Marineinfanteriregiment — paa vore Gader. Dette Regiments Korpsmærke: den egeløvkransede Globus udtrykker symbolsk denne specielle Afdeling af den engelske Hærs alsidige Tjeneste Verden over i *Royal Navys* Skibe. De forekommer i alle større engelske Orlogsskibe og anvendes fortrinsvis som Landgangstroppe, Skildvagter, dog ogsaa som Kanonbetjening, ligesom de afgiver Mandskab til Musikkorps, Messebetjening o. l. De kommanderes af deres egne Officerer, der har Rang og Titel som Officerer i den engelske Hær.

Da disse „Marinere“ saas paa Københavns Gader efter sidste Verdenskrig, havde de en underlig matrosuelignende Hovedbeklædning til daglig — hvor de nu bruger Baskerhuen —, til Paradebrug havde de maleriske hvide Tropehjelme med forgyldt Spids.

Ogsaa herhjemme har vi i ældre Tider haft et lignende Marineregiment. Efter dets Ophævelse bestod Orlogsskibenes Soldatesque af Soldater fra Hæren; det kan saaledes nævnes, at der var Landsoldater ombord i Linieskibet „Christian d. VIII“, da det sprang i Luften i Eckernførde Fjord i 1849, en Ordning, som bortfaldt omkring Midten af forrige Aarhundrede.

H. de L. i „Børsen“.

MARINEFORENINGENS AFDELINGER

Disses Stiftelsesaar og Medlemsantal pr. medio Maj 1945

Afdeling	Stiftet	Medl.	Formand	Form. siden
1. Vejle	Novbr. 1912	139	Bagermester P. Andersen	1912
2. Nakskov	Septbr. 1913	82	Bogholder E. Semberg	1933
3. Nykøbing F.	Novbr. 1913	232	Købmand H. Petersen	1937
4. Svendborg	Novbr. 1913	210	Kaptajn Christen Schov	1933
5. Nyborg	Decbr. 1913	139	Købmand H. O. Petersen	1938
6. Faaborg	Januar 1914	128	Blikkenslagermester H. M. Hansen	1941
7. Grenaa	Februar 1914	122	Fiskeeksportør P. Kirk	1937
8. Odense	April 1914	315	Installatør Overgaard Nielsen	1924
9. Assens	Juli 1914	67	Fabrikant A. Poulsen	1929
10. Maribo	April 1914	63	Fabrikant H. V. Christiansen	1936
11. Sakskøbing	April 1914	53	Mejerimontør Aksel Jensen	1943
12. København	Juli 1914	1594	Arkitekt E. W. Marston	1930
13. Korsør	Januar 1916	132	Lokomotivfører Volmann Hansen	1933
14. Kolding	Februar 1916	141	Tandlæge Strange Friis	1922
15. Roskilde	Maj 1916	147	Lokomotivfører V. Jørgensen	1929
16. Aalborg	Februar 1917	570	Dr. Norden Andersen	1943
17. Ebeltoft	Februar 1917	64	Fiskeeksportør Otto Jensen	1940
18. Fredericia	Juni 1917	168	Mejeribestyrer E. Larsen	1942
19. Helsingør	Oktober 1917	210	Konsul G. E. Olsen	1927
20. Skelskør	Februar 1918	46	Fiskeeksportør Carl Grube Hansen	1937
21. Hundested	April 1918	87	Lodsformand Erik Nielsen	1936
22. Frederikssund	Maj 1918	93	Mekaniker O. D. Jensen	1943
23. Ribe	Februar 1919	38	Gas- og Vandmester Gade Hansen	1936
24. Aarhus	Marts 1919	274	Maskinmester Laurits Dørr	1939
25. Randers	Marts 1919	302	Sejlmagermester Ch. Mortensen	1927
26. Holbæk	Novbr. 1920	111	Telefonmester A. Thomle	1929
27. Hirtshals	Januar 1921	118	Fisker Chr. M. Nielsen	1938
28. Næstved	Februar 1921	126	Malermester Steffen Hansen	1944
29. Frederikshavn	Maj 1921	192	Maskinmester Henry Jensen	1944
30. Skagen	Debr. 1921	233	Overassistent F. O. Breyen	1943
31. Hadsund	Januar 1922	73	Fabrikant H. P. Wenslev	1928
32. Esbjerg	Septbr. 1922	369	Viktualiehandler Ad. Sonnichsen	1942
33. Bornholm	Juli 1922	567	Kriminalassistent Carl Nielsen	1922
34. Horsens	Novbr. 1922	130	Blikkenslagermester Johs. Nissen	1928
35. Haslev	Juni 1924	28	Fabrikant Wilh. Nielsen	1942
36. Kalundborg	Juni 1924	107	Maskinmester H. Bendsen	1942
37. Lemvig	Septbr. 1925	227	Gasværksbestyrer Chr. Bach	1940
38. Hobro	Novbr. 1925	45	Blikkenslagermester A. P. S. Nonboe	1925
39. Nykøbing Mors	Decbr. 1925	143	Skibsfører P. C. Mouritzen	1940
40. Slagelse	Decbr. 1925	97	Assistent Johs. Helles	1929
41. Middelfart	Januar 1926	110	Maskinmester J. L. Berentzen	1940
42. Hillerød	Decbr. 1928	60	Købmand Poul Jensen	1944
43. Stevns	Juli 1928	69	Gaardejer N. P. Petersen	1930
44. Haderslev	August 1935	90	Frisør J. Rasmussen	1939
45. Vordingborg	Decbr. 1938	149	Manufakturhandler Otto Petersen	1939
46. Ringsted	Decbr. 1938	63	Overbetjent Vilh. Jørgensen	1943
47. Sønderborg	Novbr. 1939	71	Autoforhandler Hans Petersen	1939
48. Nykøbing Sj.	Novbr. 1939	114	Direktør Kaj Vejlsgaard	1939
49. Dragør	Januar 1940	126	Ingeniør Aage Olsen	1940
50. Fakse	Septbr. 1940	70	Murermester Svend Petersen	1944
51. Ringkøbing	April 1941	95	Manufakturhandler Th. Skaaning	1941
52. Thisted	April 1941	195	Assurandør Svend Thomsen	1944
53. Skive	Juni 1941	136	Havnefoged J. Toft	1941
54. Sejerø	Juli 1941	46	Skipper Johs. Pedersen	1941
55. Skern/Tarm	Novbr. 1941	50	Snedker Vald. Kjær	1941
56. Samsø	Novbr. 1941	99	Fyrmester O. C. Mønsted	1941
57. Køge	Novbr. 1941	136	Vaskeriejer Angelo Larsen	1944
58. Brande	Februar 1942	48	Lærer Aage Nielsen	1942
59. Holstebro	April 1942	83	Ingeniør Erik Bendix	1942
60. Struer	April 1942	75	Maskinmester Chr. Christensen	1942
61. Møen	Juni 1942	94	Installatør A. J. Balle	1945
62. Kerteminde	Juni 1942	109	Restauratør J. Due-Nielsen	1942
63. Silkeborg	Juli 1942	140	Godsinspektør O. Mægaard	1942
64. Varde	Juli 1942	36	Glarimester Carl Clausen	1942
65. Herning	Septbr. 1942	104	Maskinmester Thorsø-Pedersen	1942
66. Viborg	Oktober 1942	130	Restauratør Johs. Christensen	1942
67. Bogense	Novbr. 1942	69	Ingeniør A. Vestergaard	1942
68. Aabenraa	Marts 1943	35	Arrestforvarer Axel Jørgensen	1945
69. Nibe	Maj 1943	48	Mejeriejer J. Petersen	1943
70. Rudkøbing	Juni 1943	56	Skibsprovianteringshandler V. Due	1943
71. Hørsholm	Juli 1943	87	Toldvagtimester K. Wichmann	1943
72. Brønderslev	Oktober 1943	49	Kommuneassistent Palne Bertelsen	1943
73. Hjørring	Decbr. 1943	101	Mekaniker P. Chr. Larsen	1943
74. Præstø	Marts 1944	68	Cyklehandler Erik Frandsen	1944
75. Frederiksværk	April 1944	66	Overportør Th. Mortensen	1944
76. Nordre Birk	April 1944	189	Radiotelegrafist C. Møller Pedersen	1944
77. Løgstør	Maj 1944	56	Matros Jens Harbo	1945
78. Frederiksberg	Juni 1944	145	Købmand Th. Larsen	1944
79. Ringe	August 1944	39	Værkfører R. Mogensen	1944
80. Vinderup	Oktober 1944	14	Bogholder Peder Frederiksen	1944
81. Birkerød	Novbr. 1944	86	Funktionær Einar Nielsen	1944
82. Fanø	Novbr. 1944	86	Skibsbygmester Johs. Christoffersen	1944
83. Marstal	April 1945	92	Skibsfører H. L. Hansen	1945
84. Ærøskøbing	April 1945	27	Driftsleder Fischer-Nielsen	1945
85. Gentofte	Maj 1945	109	Salgsinspektør V. E. Holst	1945